

TRAVMA, KRİZ HAZIRLIK ve MÜDAHALE

MEZİTLİ REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ MÜDÜRLÜĞÜ

Kriz; beklenmeyen bir durum ya da ani değişiklik biçiminde ortaya çıkan bir bireyin, grubun, örgütün ya da topluluğun normal işlevlerini yerine getirmesini engelleyen ve acil ilgi ve çözüm gerektiren, tolere edilemeyen, sıra dışı olay-durum olarak tanımlanabilir.

Tanımdan da anlaşılacağı üzere kriz olarak nitelendirilebilecek durumların **temel özelliği ani olmaları,** **rutin yaşamın dengesini bozmaları ve acil olarak müdahaleyi gerektirmeleridir.**

Eğitim kurumlarında olası kriz durumları:

- Servis kazaları nedeniyle gerçekleşen ölümler,
- Okulda yüksek düzeyde gerginlik yaratan kavga ve saldırılar,
- Öğrencilerden birinin ya da yakınlarının ölümü, intihar, istismar,
- Yangın, sel, deprem vb. doğal afetler,
- Okul ve çevresinde madde kullanımı gibi okul dışından da pek çok kişi ve kurumu ilgilendiren kriz durumları sayılabilmektedir.

Travma, kişiyi aşırı korkutan, dehşet içinde bırakan, kişide çaresizlik hissi yaratan, çoğu kez olağandışı ve beklenmedik olayların sebep olduğu etkiler olarak açıklanmaktadır.

Krize müdahale; olası krizlere karşı hazırlıklı olma ve zamanında hareket ederek kriz durumlarının olumsuz etkilerini en aza indirmek için yapılan çalışmaların bir bütünüdür.

Önleme; Yaşam ve mekâna yönelik oluşabilecek riskleri azaltmaya yönelik çalışmalar yapmak.

Hazırlıklı Olma; Risklerin oluşturacağı her tür kriz durumuna yönelik planlama yapmak; bunu yaparken en kötü senaryoyu göz önünde bulundurmak.

Müdahale; Yapılan planlama doğrultusunda kriz durumunun gerektirdiği çalışmaları gerçekleştirmek.

İyileşme; Kriz sonrasında ortamı eski haline getirecek önlemleri almak.

A-HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

TEMEL KRİZE MÜDAHALE EĞİTİMİ

Eğitim - Öğretim yılı başı mesleki çalışma döneminde okul müdürlüğünün planlaması ile bu konuda eğitim almış uzman tarafından; idareci, öğretmen, okul personeli ve tüm ilgililere (temizlik ve güvenlik görevlileri, servis şoförleri, kantin görevlileri vb.) eğitim verilir.

OKUL PSİKOSOSYAL KRİZE MÜDAHALE EKİBİ

Okul Müdürü tarafından RPD Servisi ile işbirliği kurularak sene başı öğretmenler kurulunda Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi üyeleri seçilir. Üyelerin belirlenmesinde ve görevlendirilmesinde temel krize müdahale eğitiminde verilen niteliklerin göz önünde bulundurulması yararlı olacaktır.

A-HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

OKUL PSİKOSOSYAL KRİZE MÜDAHALE EKİBİ

Ekip oluşturulurken ikili eğitim yapılan okullarda okul müdürü gerekli tedbirleri alır. Sivil Savunma Ekibi ile Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi üyeleri koordineli olarak oluşturulur ve birlikte çalışırlar.

OKUL PSİKOSOSYAL KRİZE MÜDAHALE EKİBİ

Okul Müdürü başkanlığında Okul Psikososyal Krize Müdahale Ekibi ilk toplantısını yapar. Kriz ekibi üyelerinin görevlerine ilişkin sorumluluklar konuşulur ve yazılı olarak tebliğ edilir. Veli ve öğretmen telefon zinciri oluşturulur. Kriz durumlarında yapılacaklar konusunda planlama yapılır. 'Okul risk haritası'nda belirlenen olası risklere karşı önlemler alınır.

A-HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

OKUL PSİKOSOSYAL KRİZE MÜDAHALE EKİBİ

İlkyardım müdahalesi gerektiren durumlarda müdahale edebilmesi için 'Temel İlkyardım Becerisi Eğitimi' alan kişiler belirlenir. Acil durumlarda aranacak telefon numaraları belirlenir ve yeterli büyüklükte, görülebilecek yerlere, yeterli sayıda asılır. Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Dosyası oluşturulur.

Dosyada Bulunması Gereken Bilgiler;

- Üyeler ve Görev Dağılımları
- Ekibin İletişim Bilgileri
- Veli ve Öğretmen Telefon Zinciri
- Acil Durum Telefonları
- Gönüllü olanların kan grubu ve telefon numaraları

- Kriz anında aranacak nitelikli kurum ve kuruluşların telefon numaraları
- Yapılan eğitimlere ilişkin dokümanlar
- Risk haritasına sonucuna göre okulda yapılacak çalışmalar

A-KRİZ ANI

GÜVENLİK ÖNLEMLERİNİN ALINMASI

İhtiyaç halinde öğrenciler Sınıflarda ya da güvenli ortamlarda kontrol altına alınır. Tahliye gereken durumlarda karmaşa olmaması için okula giriş-çıkışların kontrol altına alınarak okulun boşaltılması sağlanır.

GEREKLİ KURUMLARA HABER VERİLMESİ

İhtiyaç halinde önceden belirlenmiş olan, emniyet, itfaiye ve sağlık personeli ile irtibata geçilerek gereken destek alınır.

B-KRİZ ANI

İLK YARDIM ÇALIŞMALARININ YAPILMASI

İhtiyaç halinde ilk yardım müdahalesi “Temel İlk Yardım Becerisi Eğitimi” olan kriz ekibi üyeleri tarafından yapılır.

PSİKOSOSYAL KORUMA, ÖNLEME VE KRİZE MÜDAHALE EKİBİNİN ACİL TOPLANMASI

Alınacak önlemler ve kimlerin hangi görevleri yapacağı olayın niteliğine göre kararlaştırılır. Olayla ilgili öğrenci ve veliler bilgi sahibi değilse “Bilgi Aktarım Formu” hazırlanana ve aynı anda bilgilendirme yapılana kadar olayın gizliliğine dikkat edilmelidir.

B-KRİZ ANI

BİLGİ AKTARIM FORMUNUN HAZIRLANMASI

Bilgilendirme ihtiyaca göre bireysel veya toplu olarak yüz yüze ya da elektronik ortamda yapılır. Gerekli durumlarda öğretmen, öğrenci ve velilere yönelik uygun bir dille içeriği farklı bilgilendirme yapılabilir.

Olaydan etkilenen öğrencilerin velileri durumdan haberdar edilir. Gerekiyorsa öğrencilerin velileri eşliğinde okuldan güvenli ayrılımları sağlanır.

Bilgi Aktarım Formu; Okul Psikososyal Koruma Önleme Ve Krize Müdahale Ekibi tarafından hazırlanarak, yaşanan olaya ilişkin öğrenci, öğretmen veli ve diğer kişileri, olay hakkında bilgilendirmek amacıyla kullanılacaktır. Formun yoruma açık olmamasına, anlaşılır, doğru ve net bir biçimde hazırlanmasına dikkat edilir. Yapılacak açıklamalarda, bu durumdan etkilenen kişi ya da kişilerin adı, soyadı, yaşı, sınıfı, cinsiyeti vb. ile ilgili bilgiler kesinlikle verilmeyecektir.

B-KRİZ ANI

İLGİLİ KURUMLARIN HABERDAR EDİLMESİ

Okul idaresi tarafından "Bilgi Notu" ile İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü ve RAM bilgilendirilir. Okul Ekibi tarafından travma/kriz durumunun hemen ardından ayrıntılı bilgi edinmek amacıyla "**Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Hizmetleri Gözlem Formu**" (EK-1) doldurulur.* Okul Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Ekibi yaşanan olaydan doğrudan etkilenmişse ve/veya ihtiyaç halinde İlçe Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Ekibinden destek istenir. Okul Ekibi tarafından travma/kriz durumunda personel kapasitesi yetersiz kaldığında ve destek ihtiyacı ortaya çıktığında "**Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Hizmetleri Destek Talep Formu**" (EK-2) doldurularak ilçe ekibinden destek talep edilir. Gerekli durumlarda ilçe ekibi ile işbirliği yapılır.*

B-KRİZ ANI

YAPILAN ÇALIŞMALARIN DEĞERLENDİRİLMESİ GEREKİRSE YENİDEN PLANLANMASI

Çalışma yapılan her günün sonunda Okul Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi (sürece dâhil olmuşsa ilçe Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Ekibi ile birlikte) toplanır. Güncel bilgiler doğrultusunda yapılan çalışmalar değerlendirilerek tutanak altına alınır. Kriz anı müdahale kontrol listesi gözden geçirilir. Bir sonraki gün olayın niteliği doğrultusunda yapılacak çalışmalar planlanarak genel çerçeve çizilir.Yapılan değerlendirmeler sonucunda İlçe krize müdahale ekibinden ihtiyaç varsa destek alınır; ihtiyaç yoksa bilgi verilir.

B-KRİZ ANI

Ekip Kriz Durumu Aciliyetine göre İlgili Kurumlara Haber Vererek, Fiziksel Önlemleri Alarak ve Gerekli durumlarda İlk Yardım Çalışmaları Yaparak Toplanır.

İlgili Kurumlara (Sağlık, İtfaiye, Emniyet) Haber Verilir

Fiziksel Önlemler Alınır

Gerekli Durumlarda İlk Yardım Yapılır

Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Ekibi Toplanarak Kriz Durumu ile ilgili «Bilgi Aktarım Formu» Hazırlanır.

Öğrenci

Öğretmen

Veli

Okul Müdürlüğü tarafından İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü ile Rehberlik ve Araştırma Merkezi Müdürlüğüne Bilgi Verilir.

Yapılan Çalışmalar Değerlendirilerek Gerekli Durumlarda Yeniden Planlama Yapılır

C-KRİZ SONRASI

TOPLANTILARIN YAPILMASI

Durum değerlendirme toplantısı ile izleme ve değerlendirme toplantıları yapılır.

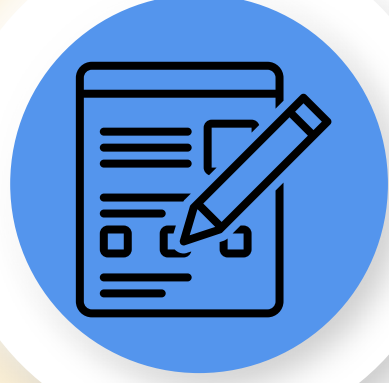
GEREKLİ FORMLARIN DOLDURULMASI

Okul Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Ekibi okulda yaşanan travma/ kriz durumlarına yönelik gerçekleştirilen krize müdahale çalışmalarını “Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Hizmetleri Çalışma Raporu”nu (EK-3) doldurarak Okul Müdürlüğü aracılığıyla ilçe millî eğitim müdürlüğüne gönderir.*

C-KRİZ SONRASI

GEREKLİ FORMLARIN DOLDURULMASI

Okul Ekibi travma/kriz Durumlarına yönelik gerçekleştirdiği çalışmalar sonunda gerekli izleme ve değerlendirmeyi yapar; “Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Hizmetleri İzleme Formu ‘nu (EK-4) doldurarak okul müdürlüğü aracılığıyla İlçe Millî Eğitim Müdürlüğüne gönderilir.

ÇALIŞMALARIN TAKİBİNİN YAPILMASI

Okulda krize durumuna yönelik yapılan çalışmaların takibi yapılır.

Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Hizmetleri Yönergesi

CİLT: 82

NİSAN 2019

SAYI: 2739

**T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü**

Sayı : 10096465-10.04-E.5263454

12.03.2019

**Konu : Psikososyal Koruma, Önleme ve
Krize Müdahale Hizmetleri Yönergesi**

Okul psikososyal koruma, önleme ve krize müdahale ekibi

MADDE 13 – (1) Okul müdürü veya okul müdürü tarafından görevlendirilmiş bir müdür yardımcısı başkanlığında, varsa rehberlik öğretmenleri ile rehberlik hizmetleri yürütme komisyonu üyesi her sınıf düzeyinden en az bir sınıf rehber öğretmeninden oluşur.

(2) Psikososyal koruma, önleme ve krize müdahale hizmetlerinde okul ekibinin görev, yetki ve sorumlulukları şunlardır:

a) Okul ekibi birinci dönemin başı, ikinci dönemin başı ve ikinci dönemin sonu olmak üzere yılda üç kez ve ihtiyaç duyulan hâllerde toplanır.

b) Okul genelinde travma/kriz durumlarında psikososyal koruma, önleme ve krize müdahale hizmetlerini planlar ve gerçekleştirir.

c) Okul ekibi travma/kriz durumunun hemen ardından ayrıntılı bilgi edinmek amacıyla “Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Hizmetleri Gözlem Formu” nu (EK-1) doldurur.

ç) Travma/kriz durumunda personel kapasitesi yetersiz kaldığında ve destek ihtiyacı ortaya çıktığında “Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Hizmetleri Destek Talep Formu” nu (EK-2) doldurarak il/ilçe ekibinden destek talep eder. Gerekli durumlarda il/ilçe ekibi ile işbirliği yapar.

d) Okulda yaşanan travma/kriz durumlarına yönelik gerçekleştirilen krize müdahale çalışmalarını “Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Hizmetleri Çalışma Raporu”nu (EK-3) doldurarak okul müdürlüğü aracılığıyla il/ilçe millî eğitim müdürlüğüne gönderir.

e) Travma/kriz durumlarına yönelik gerçekleştirdiği çalışmalar sonunda gerekli izleme ve değerlendirmeyi yapar, “Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Hizmetleri İzleme Formu”nu (EK-4) doldurarak okul müdürlüğü aracılığıyla il/ilçe millî eğitim müdürlüğüne gönderir.

f) Travma/kriz durumlarından etkilenen bireylere ilişkin kayıtları başta gizlilik ilkesi olmak üzere etik kurallara uygun bir şekilde tutar ve muhafaza eder.

g) Gerek görülmesi hâlinde travma/kriz durumlarından etkilenen bireylerin öğretmenleri, ailesi, arkadaşları gibi yakın çevresinin de krize müdahale sürecine katılımını sağlar.

ğ) Okulda risk grubunda bulunan ve travma/kriz durumlarından etkilenen bireyleri gerektiğinde ilgili kurum ve kuruluşlara yönlendirir.

EKLER

https://mezitliram.meb.k12.tr/meb_iys_dosyalar/33/12/769107/dosyalar/2022_12/29110932_Psikososyal-Koruma-Onleme-ve-Krize-Mudahale-Ekler.rar

Bağlantıya ulaşmak için
kodu okutun veya
tıklayın

